

Uhelňáček

5 | 2025

Z obsahu:

- Co se děje na úřadě | str. 4
- Javornicko: 80 let jedné krajiny, dvou příběhů | str. 7
- Období 19. století do začátku 1. světové války | str. 9

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané,

podzim se pomalu chýlí ke konci a s ním přichází i chladnější dny, které nás připravují na příchod zimy. Rok se nezapřítelně blíží ke svému závěru a společně s ním i čas adventu a vánočních svátků, kdy se můžeme na chvíli zastavit, ohlédnout se zpět a užít si klid a pohodu se svými nejbližšími.

V uplynulých měsících jsme v naší obci udělali kus práce. V srpnu a září proběhla rekonstrukce místní komunikace do místní části Červený Důl – došlo k recyklaci a penetraci povrchu a následně byl položen nový asfalt. Na tuto akci se nám podařilo získat dotaci z programu Živel 1 ve výši přibližně 4 miliony korun. Cesta přímo v Červeném Dole byla také opravena – odstranily se staré dřevěné svodnice, navezl se nový materiál, který byl zaválčován, a do konce roku zde ještě budou osazeny nové kovové svodnice. Dále jsme zrekonstruovali garáž pro hasičský vůz a šatnu pro členy naší jednotky JSDH, a také jsme pořídili nové vybavení do zbrojnice. V současnosti pokračujeme druhou etapou, která zahrnuje rekonstrukci sociálního zázemí pro hasiče. Od srpna zároveň probíhá i rekonstrukce obecního klubu, na kterou jsme rovněž získali prostředky z programu Živel 1 v celkové výši přibližně

2 miliony korun.

Ani kulturní život v obci nezůstal pozadu. V září jsme společně vyrazili na muzikál Beetlejuice, uctili jsme památku Stanislava Majzlíka, tentokrát již bez celního úřadu Olomouckého kraje, a také jsme si užili tradiční drakiádu, která přinesla spoustu radosti dětem i dospělým. Více o těchto kulturních akcích se dočtete uvnitř Uhelňáčku. Mé velké poděkování patří všem, kteří se do organizace zapojili i těm, kdo si přišli užít společné chvíle. Právě díky vám je kulturní život v naší obci tak bohatý a příjemný a společné akce pomáhají upevňovat vztahy mezi námi všemi.

Vážení spoluobčané, s přicházejícím adventem nám začíná období světel, vůní, tradic a vzpomínek. Je to čas, kdy se domovy zaplňují teplem a smíchem, kdy si připomínáme, že to nejcennější, co máme, jsou naši blízcí, přátelé a dobré vztahy mezi lidmi. Přeji vám za sebe, zastupitelce obce i zastupitele, aby letošní Vánoce byly naplněné klidem, zdravím a radostí, aby se vám podařilo zpomalit, odpočinout si od každodenního shonu a načerpat novou energii. Ať je pro vás nový rok 2026 ve znamení pohody, porozumění a spokojenosti, ať přinese mnoho příležitostí k radosti i osobnímu naplnění.

S přáním všeho dobrého

Zdeněk Hořava, starosta obce

VOLBY DO POSLANECKÉ SNĚMOVNY

Říjnové volby do Poslanecké sněmovny přinesly do Uhelné výraznou volební aktivitu a ukázaly, že místní občané sledují politické dění s velkým zájmem. Přestože celostátní účast byla letos mimořádně vysoká, obyvatelé Uhelné se rozhodně nenechali zahanbit.

Vysoká volební účast

Z celkového počtu 412 oprávněných voličů se voleb zúčastnilo 273 občanů. Volební účast tak v naší obci dosáhla 66,26 %, což je jen o něco méně než celorepublikový průměr 68,95 %. I tak je však zřejmé, že místní obyvatelé berou možnost ovlivnit podobu celostátní politiky vážně.

Jak jsme hlasovali v porovnání s krajem a republikou

Výsledky v Uhelné se v mnohém podobaly trendům zaznamenaným v celém Olomouckém kraji. Vítězem voleb se u nás stalo hnutí ANO, které získalo nejvíce hlasů nejen v obci, ale i v kraji a celorepublikově. V Olomouckém kraji oslovilo téměř 39 % voličů.

Na druhém místě se umístila koalice SPOLU (ODS, KDU-ČSL, TOP 09). Ta v rámci kraje získala přes 20 % hlasů a podobně silnou pozici potvrdila i v Uhelné.

Výsledek odpovídá regionálnímu trendu

Pořadí politických subjektů v naší obci tak velmi přesně odpovídá tomu, jak voliči rozhodovali v celém regionu. Volební výsledky v Uhelné tak potvrzují, že i menší obce mohou dobře odrážet celkové politické klima.

Zdeněk Hořava

ZÁPISKY ZE ZASTUPITELSTVA OBCE

Na 19. veřejném zasedání dne 12.11.2025 zastupitelstvo obce schválilo:

- Zastupitelstvo obce Uhelná schválilo výsledek hospodaření obce k 30. 9. 2025.
- Zastupitelstvo obce Uhelná schválilo výroční zprávu MŠ Uhelná, příspěvkové organizace, za rok 2024/2025. Mateřskou školu Uhelná aktuálně navštěvovalo 29 dětí ve dvou třídách. Ve školním roce 2024/2025 se pedagogický sbor zaměřil na rozvoj polytechnických a jazykových dovedností s využitím moderních pomůcek a zvýšenou péčí věnoval dětem ze znevýhodněného prostředí. Škola plánuje investice do oprav, jako je podlaha v ložnici a hromosvod, a zavede novou aplikaci Naše MŠ pro efektivnější komunikaci s rodiči.
- Zastupitelstvo obce Uhelná schválilo Veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí veřejné služby pro zajištění potravinové obslužnosti v malé obci mezi Obcí Uhelná a COOP KONZUM.

**UZAVŘENÍ OBECNÍHO
ÚŘADU**

V období od 22. 12. 2025 do 4. 1. 2026 včetně bude Obec Uhelná a obecní úřad Uhelná pro veřejnost uzavřen.

- Zastupitelstvo obce Uhelná schválilo darovací smlouvu mezi Obcí Uhelná a Olomouckým krajem ve výši 10 000 Kč jako poděkování za pomoc a spolupráci při odstraňování následků zářijových povodní v roce 2024 na vybavení pro JSDH.
- Zastupitelstvo obce Uhelná schvaluje poskytnutí finančního daru městu Žulová ve výši 15 278 Kč na podporu zajištění zdravotní péče pro občany obce.

Zdeněk Hořava

Volební strana.číslo	Volební strana.název	Platné hlasy.celkem	Platné hlasy.v %
4	VÝZVA 2025	1	0,36
5	SMS – Stát Má Sloužit	1	0,36
6	Svoboda a př. demokracie (SPD)	25	9,19
10	Česká republika na 1. místě!	1	0,36
11	SPOLU (ODS, KDU-ČSL, TOP 09)	42	15,44
16	Česká pirátská strana	22	8,08
20	Motoristé sobě	15	5,51
22	ANO 2011	136	50
23	STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ	17	6,25
25	Stačilo!	12	4,41

Detailní výsledky voleb za celou obec jsou k dispozici na oficiálních stránkách Českého statistického úřadu (volby.cz)

**Sběr objemného
a nebezpečného odpadu**

Vážení občané,

bohužel vás musíme informovat, že sběr objemného a nebezpečného odpadu se prozatím neuskuteční. Důvodem je další zdržení ve výstavbě nové odpadové haly, která je nezbytná pro řádné a bezpečné zajištění celého provozu.

Abychom byli schopni sběr co nejrychleji obnovit hned po dokončení stavby, prosíme všechny občany, aby

si svůj objemný a nebezpečný odpad předchystali. Jakmile to bude možné, pracovníci obce pro tentokrát odpad odvezou přímo od všech nemovitostí, aby byl proces pro každého co nejjednodušší.

Termín svozu bude včas zveřejněn na:

- obecních nástěnkách,
- webových stránkách obce,
- facebookovém profilu obce,
- a také formou SMS rozhlasu.

Děkují za pochopení a trpělivost.

Grajová Jana

CO SE DĚJE NA ÚŘADĚ

V minulém čísle jsem vás informoval, že jsme zakoupili nový pingpongový stůl. Do areálu na Pelnáři ho nainstalujeme až na jaře příštího roku, kdy bude příznivější počasí.

Na přelomu října a listopadu jste si mohli všimnout výkopových prací v okolí obchodu Jednota. Byly zde položeny kabely elektrického vedení a také internetový kabel. Byly vybetonovány dvě základové desky – jedna u parkoviště a druhá na kraji chodníku poblíž pomníku. Na začátku prosince bude u parkoviště instalován SMART box. Jak jej budete moci využívat, vás podrobněji informujeme v příštím čísle Uhelňáčku.

Na druhé betonové desce bude umístěna elektronická úřední deska, kterou bude mít obec v pronájmu. Důvodem její instalace je skutečnost, že v souvislosti s digitalizací a bezhotovostními platbami výrazně klesl počet občanů, kteří osobně navštěvují obecní úřad, kde je umístěna klasická úřední deska. Chceme se tak přiblížit nejen našim občanům, ale i návštěvníkům obce, aby jste měli všechny důležité informace – včetně jízdních řádů – neustále na očích.

Po povodních v loňském roce proběhlo v Horním Fořtě šetření, jak zabránit dalšímu zatopení nemovitostí a zahrad. Na základě tohoto vyhodnocení byl v parku vybudován ochranný val a obnoven příkop, která odvádí vodu zpět do potoka. Hledáme i další cesty, jak lépe ochránit občany a jejich majetek v Horním Fořtě – například pomocí mobilních protipovodňových zábran.

Řešíme také situaci ohledně uloženého materiálu pod horní vodárnou. Stále hledáme možnosti využití zeminy, která sem byla navezena z odbahnění Lánského potoka a z výstavby nové cesty k rodinným domům pod stělnicí. Bohužel se občas stává, že někteří občané a ne jenom místní zde ukládají odpad. Rádi bychom proto připomněli, že toto místo není skládka, ale překladiště zeminy a biologického materiálu. Odkládání odpadu je přestupkem a může být sankcionováno.

V parku na návsi nám letos uhynulo přibližně pět stromů. V říjnu jsme je odstranili a na jejich místě zasadili nové.

V poslední době se na obecní úřad obrátilo několik občanů se stížnostmi na zvýšený výskyt kouře a zápachu vycházejícího z tzv. „bytovky“. Obec situaci prověřuje a upozorňuje všechny občany, že při topení je nutné dodržovat předpisy

o ochraně ovzduší a používat pouze povolená paliva. Děkujeme všem, kteří topí šetrně a zodpovědně – chráníte tím nejen své zdraví, ale i zdraví svých sousedů. S majitelem bytovky jsme vstoupili v jednání, abychom společně našli cestu k nápravě.

V srpnu a září proběhla v horní části obce oprava podezřelé opěrné zdi na komunikaci III/4535. Byly vyčištěny a nově vyspárovány kamenné části zdi a doplněny poškozené spáry mezi kamenobloky. Dozdily se narušené části a zpevnil se základ zdi přibetonávkou, aby se předešlo dalšímu podemílání. Současně byla opravena i výustní část propustku pro správné odvádění vody. Oprava spadala pod Správu silnic Olomouckého kraje.

Zdeněk Hořava

OBECNÍ ÚŘAD INFORMUJE

Pokladna Obce Uhelná bude otevřena do středy 17. prosince 2025 včetně, ve stanovených úředních hodinách. Pro opožděné platby můžete použít složenku nebo bezhotovostní platbu.

Platby za vodné IV. Q. 2025, odpady za rok 2025, pronájem pozemků 2026, poplatek ze psů 2026 se budou vybírat od pondělí 19. ledna 2026.

Odpočty vody za IV. Q 2025 budou probíhat od 27. 12. – 30. 12. 2025. Pokud nebudete v uvedeném termínu k zastížení, nahlaste stav vodoměru na číslo 737 241 048.

I nadále žádáme občany, aby využívali bezhotovostní platební styk.

Č. ú. 3077054/0300 nebo 1905681319/0800, VS č. p., do zprávy pro příjemce uveďte předmět platby, např. voda nebo odpady nebo popl. za psy apod.

Informace o výši platby budou k dispozici také od 19. ledna 2026 na tel. č. 584 433 022 – podatelna obce Uhelná nebo 737 241 048 – p. Grajová.

Děkujeme za pochopení.

PIETNÍ AKT K UCTĚNÍ PAMÁTKY RESP. FINANČNÍ STRÁŽE STANISLAVA MAJZLÍKA

V sobotu 21. 9. se v Nových Vilémovicích uskutečnil pietní akt k uctění památky respicienta finanční stráže Stanislava Majzlíka, který byl 22. září 1938 zavražděn německými radikály v průběhu henleinovského povstání v Javornickém výběžku.

Vzpomínková akce, pořádaná obcí Uhelná a Spolkem Nové Vilémovice, proběhla v místě jeho tragického úmrtí i u jeho hrobu na novovilémovickém hřbitově. K důstojné atmosféře pietního aktu přispěla účast uniformovaných příslušníků Javornické dělostřelecké gardy, členů Klubu historie tanku T-34 z Černé Vody, jednotky sboru dobrovolných hasičů z Uhelné i místních občanů.

K připomenutí památky padlého příslušníka finanční stráže zazněly čestné salvy, účastníci položili květiny a věnce a zazněly i proslovy připomínající tehdejší události i odvahu

jednotlivců, kteří se v nelehké době postavili na stranu zákona a vlasti.

Letos se pietní akce konala již bez záštity Celního úřadu pro Olomoucký kraj, který ji v minulých letech pravidelně spolupořádal. V důsledku přeorganizování vnitřní struktury úřadu a stanovení jiných priorit již nebude tento úřad akci nadále organizovat. Obec Uhelná však plánuje v tradici uctívání památky Stanislava Majzlíka pokračovat i do budoucna – jako připomínku odvahy, služby a vlastenectví, které by neměly být zapomenuty.

Zdeněk Hořava

DRAKIÁDA

Slunce, vítr a spousta barevných draků – ideální kombinace pro krásné podzimní odpoledne! V sobotu 19. 10. se na louce u obecního areálu sešly desítky dětí i dospělých, aby si užili tradiční Drakiádu v Uhelné.

Nebe nad hřištěm zaplnili pestrobarevní draci všech tvarů a velikostí, kteří se díky příznivému větru vznášeli vysoko nad hlavami přihlížejících. Děti s nadšením běhaly po louce, rodiče povzbuzovali a občas pomáhali s rozmotáváním provázků. Vánek se tradičně uklidnil. My jsme však již připraveni, a proto nechyběla bomba s heliem a balónky.

Nechybělo ani občerstvení a tradiční opékání špekáčků u ohně, které dodalo celé akci příjemnou rodinnou atmosféru. Počasí přálo a podzim se ukázal v celé své kráse – modrá obloha, zlatavé listí a dobrá nálada všech zúčastněných.

Děkujeme všem, kdo dorazili a přispěli k tomu, že letošní Drakiáda byla opět krásným a veselým

setkáním pro malé i velké. Už teď se těšíme na příští rok – snad opět s větrem v zádech a draky vysoko nad Uhelnou!

Zdeněk Hořava

SETKÁNÍ BÝVALÝCH PRACOVNÍKŮ JZD PO 50 LETECH

Po dlouhých padesáti letech se podařilo uskutečnit historicky první novodobé setkání bývalých pracovníků JZD Javorník. První pokus o podobnou akci byl sice připravován už v roce 2005, ale tehdy k realizaci nedošlo. Až 27. srpna 2025 se tak mohli někdejší spolupracovníci znovu sejít – a to v příjemném prostředí Turistického centra Soud v Javorníku. Na setkání dorazilo přibližně 25 osob, které společně zavzpomínaly na léta strávená v zemědělském družstvu. Atmosféra byla velmi přátelská, plná emocí i dojetí – vždyť mnoho tváří z tehdejších časů už dnes mezi námi není. O to cennější byly chvíle, kdy přítomní listovali kronikami, prohlíželi staré fotografie a připomínali si radostné i náročné

okamžiky někdejší práce. Úvodního slova se ujala paní Eva Ševčíková, která setkání zorganizovala. „Všechny vás srdečně vítám a moc děkuji, že jste si našli čas přijít. Velké poděkování patří také Agroholdingu Bernartice za sponzorský dar v podobě koláčů, panu řediteli ZUŠ Javorník Zbyňku Ketnerovi a jeho žáků Tomáši Surovíkovi za hudební zpestření našeho posezení, paní Lucii Hecskové (ředitelka MěKS Javorník) za poskytnutí prostor a v neposlední řadě panu Michalu Zajoncovi za vstřícnost a ochotu při spolupráci,“ uvedla Ševčíková. Součástí programu bylo i pásmo historických fotografií a dokumentů z dějin JZD, které připravil a promítal Michal Zajonc. Celé setkání se neslo v duchu přátelských rozhovorů, sdílení zážitků a vzpomínek na společně odpracované roky. Účastníci ocenili, že se po tolika letech podařilo shledání uskutečnit.

Michal Zajonc

ZÁJEZD NA MUZIKÁL BEETLEJUICE

V pátek 19. září se uskutečnil obecní zájezd do Prahy na muzikál Beetlejuice, který se hraje v pražském Hudebním divadle Karlín. Představení začínalo v 19:00 hodin a i když cesta do hlavního města byla tentokrát delší kvůli dopravní nehodě na trase, náladu to nikomu nezkažilo. Do Prahy jsme dorazili s menším zpožděním, takže na procházku po okolí či malé občerstvení před začátkem představení už mnoho času nezbylo – o to víc jsme se ale těšili na samotný muzikál.

Muzikál Beetlejuice je založený na kultovním filmu režiséra Tima Burtona z roku 1988. Vypráví příběh o manželském páru, který po tragické nehodě zůstane uvězněn mezi světem živých a mrtvých. Když se do jejich domu nastěhuje nová rodina, povolají na pomoc

výstředního ducha jménem Beetlejuice, aby nové obyvatele trochu „postrašil“. Děj plný černého humoru, nečekaných situací a skvělé hudby přináší směs komedie, fantazie a typického „burtonovského“ šilenství.

Na jevišti se představila řada známých osobností – mezi nimi Marek Lambora, Richard Genzer, Dasha Eva Burešová, Michaela Nosková a další. Největší uznání si však zasloužil Jan Sklenář, který ztvárnil samotného Beetlejuice. Jeho herecký i pěvecký výkon byl naprosto brilantní – energický, vtipný a přesvědčivý, že si okamžitě získal celé publikum. Představení bylo plné nápaditých scén, výborných hudebních čísel a humoru, který bavil od začátku až do konce.

Zájezd se vydařil a všichni účastníci si večer velmi užili. Všem, kteří mají rádi hudbu, humor a zároveň se rádi trochu bojí muzikál věle doporučuju.

Zdeněk Hořava

MO STP JAVORNÍK

V sobotu 6. září 2025 se ve Zlatých Horách uskutečnilo krásné setkání – společné posezení u cimbálu, které připravil okresní výbor STP Jeseník. Akce se zúčastnilo přibližně 130 účastníků, mezi nimiž nechyběli členové místních organizací STP Javorník, Vidnava, Jeseník a Zlaté Hory. Naše MO STP Javorník reprezentovalo celkem 22 členů. Atmosféra byla přátelská, plná hudby, zpěvu a dobré nálady. Děkuje všem za účast i společně strávený čas!

Michal Zajonc

JAVORNICKO: 80 LET JEDNÉ KRAJINY, DVOU PŘÍBĚHŮ

V pátek 12. září 2025 proběhl v Javorníku komorní festival s názvem „Javornicko: 80 let jedné krajiny, dvou příběhů“, který mapoval minulost, přítomnost i budoucnost tohoto regionu. Akci pořádalo Sdružení obcí Mikroregionu Javornicko a zúčastnili se jí rodáci z Černé Vody, Javorníku a dalších obcí Rychlebských hor.

Dopolední část programu začala setkáním na javornickém náměstí a prohlídkou budovy bývalého soudu, kde se nachází expozice věnovaná historii města a okolí. Komentovanou prohlídku vedl Mgr. Milan Rychlý, který přiblížil nejen vývoj Javornicka, ale i proměny každodenního života místních obyvatel v průběhu minulého století. Poté následovala návštěva kostela sv. Kříže, rovněž s výkladem Mgr. Milana Rychlého, kde mohli účastníci obdivovat unikátní fresky a atmosféru této významné památky.

Po dopoledním programu se účastníci přesunuli do nového sálu Kulturního domu v Javorníku, kde bylo pro všechny připraveno občerstvení. Následovalo slavnostní předání ocenění javornickým rodákům – panu Schiedeckovi a panu Uwe Straubemu, který zároveň tlumočil pozdrav od primátora německého města Vaihingen an der Enz. Toto město je pro Javornicko mimořádně významné, protože právě odtud pochází velká část někdejších německy hovořících obyvatel, kteří byli v roce 1946 odsunuti z našeho regionu. V loňském roce zástupci Mikroregionu Javornicko toto město navštívili a zúčastnili se majových oslav – Maientag, které přispěly k rozvoji přátelství a vzájemné porozumění mezi oběma komunitami. Letos se bohužel primátor německého města Uwe Skrzypek setkání nemohl osobně zúčastnit, ale poslal srdečné pozdravy prostřednictvím právě zmíněného p. Straubeho.

Odpolední část programu pokračovala přednáškami, vernisáží místních malířek, diskuzí o nových tradicích Rychlebských hor a také projekcí filmu „Přes naše prahy“, který zachycuje pohled českých i německých studentů na odsun obyvatelstva po roce 1945. Po projekci se rodáci z Černé Vody rozloučili a odjeli zpět domů.

Večerní část festivalu pak uzavřela přednáška Pavla Macháčka o zaniklých osadách Rychlebských hor, které dnes připomínají jen zbytky základů či staré ovocné stromy. Tato část programu se nesla v komorním duchu a zúčastnila se jí již jen menší skupina posluchačů.

Cílem celého setkání bylo propojování minulosti s přítomností a utužování vztahů mezi současnými obyvateli Javornicka a Žulovska a původními rodáky, kteří byli po válce nuceni odejít. Akce ukázala, že historie nemusí rozdělovat – naopak může být mostem porozumění, spolupráce a přátelství, který spojuje lidi bez ohledu na jejich národnost či jazyk. Na závěr bych tímto chtěl poděkovat Pavlovi Novákovi a Petře Mačkové za spolupráci při organizaci tohoto festivalu.

Festival „Javornicko: 80 let jedné krajiny, dvou příběhů“ tak připomněl, že i po osmi desetiletích zůstává společná krajina, sdílená paměť a ochota naslouchat tím, co může spojovat generace na obou stranách hranice.

Zdeněk Hořava
předseda mikroregionu Javornicko

JOSEPH S. PULVER SR. MEZI SVĚTY - LITERÁRNÍ VEČER, JAKÝ UHELNÁ JEŠTĚ NEZAŽILA

Joseph S. Pulver Sr. mezi světy – literární večer, jaký Uhelná ještě nezažila

Uhelná má za sebou výjimečný kulturní zážitek – 24. září 2025 se místní hřbitov proměnil v magické jeviště, kde se setkaly světlo ohně, ticho pod širým nebem a tajemné příběhy amerického spisovatele Josepha S. Pulvera Sr. Večer dominoval herec a vypravěč Justin Svoboda, který svým sugestivním podáním přivedl k životu dvě z povídek tohoto kultovního autora lovecraftovského okruhu.

Program vznikl v rámci Literárního festivalu Kolébka, kde letos probíhala unikátní překladatelská rezidence. Čtyři překladatelé – Hata Kreisinger Komňacká, Daniela Orlando, Roman Tilcer a Milan Záček – představili čtyři různé pohledy, čtyři rytmy češtiny a čtyři osobitá setkání se světem tísňových snů, záhad a temných náznaků, pro které je Pulver známý.

Výběr povídek („Jedno okno, dvě srdce“, „Nebelaze zabarvená gesta“, „Zatímco slunce dál pálí“ a „... hladové ... krysy“) vznikl přímo během rezidence a jejich živé ztvárnění na místě, které samo o sobě nese tíhu historie, dodalo večeru zvláštní sílu. Publikum se ocitlo na pomezí jazyka, ticha a neznáma – přesně tam, kde Pulverovy texty nejraději přebývají.

Atmosféru dotvářely deky, lehátka, mihotající se oheň a doznívající světlo podvečera. Hřbitov v Uhelné se tak na chvíli stal místem, kde hranice mezi realitou a příběhem nebyla úplně jistá. Justin Svoboda provedl návštěvníky světem přízraků, melancholie i zvláštní poezie, kterou lze v Pulverových povídkách nalézt – a učinil tak s respektem i hereckou lehkostí.

Večer „Joseph S. Pulver Sr. mezi světy“ potvrdil, že i malá obec může hostit velké události. Zanechal v publiku silný dojem a připomněl, že literatura dokáže spojit lidi i místa – a někdy jim propůjčit nový, nezapomenutelný rozměr.

Marie Kraplová

ADVENT A VÁNOCE V UHELNÉ

- 29.11. v 17:00 proběhne tradiční rozsvícení vánočního stromčku na návsi v Uhelné. Těšit se můžete na dětský a dospělácký punč, vánoční výrobky ze školky nebo také něco k zakousnutí.

- 15.12. v 18:00 proběhne v kostele sv. Kateřiny tradiční vánčovní koncert, na kterém vystoupí Javornický pěvecký sbor

- 29.12. v 16:00 bude probíhat na návsi tradiční punč se starostou.

! Všechny akce budou v čas plakátovány !

- V prosinci bude probíhat prodej vánočních stromků (viz. níže). Zakoupili jsme také balíčku, lze tedy stromek zabalit.

PRODEJ VÁNOČNÍCH STROMKŮ V UHELNÉ

CENA

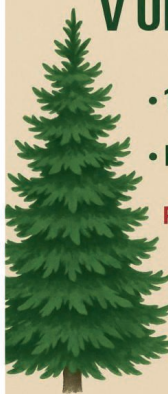
- 150 cm ZA 500 Kč
VČETNÉ DPH
- NAD 150 cm 600 Kč
VČETNÉ DPH

**PRODEJ OD 1.12.2025
NA TEL: 737241049**

**OD 8:00-14:00
V PRACOVNÍ DNY**

**BEZ OBJEDNÁNÍ
V SOBOTU 20.12.2025
OD 8:00-11:00**

V OBOŘE NAD HORNÍ VODÁRNOU.

OBDOBÍ 19. STOLETÍ DO PRVNÍ SVĚTOVÉ VÁLKY

Po uzavření Těšínského míru v r. 1779, který ukončil tzv. válku o bavorské dědictví mezi Rakouskem a Pruskem, se začalo Jesenicko dynamicky měnit a rozvíjet. Na Jesenicku se navyšoval počet obyvatel, což vedlo k rozšiřování osad a také ke vzniku nových. V r. 1775 vznikly Hraničky. Lidé sem přišli především z okolí Starého Města a Králků. Byli to většinou dřevorubci. S rodnými obcemi udržovali úzký kontakt. Často se stávalo, že si ženich odtamtud dovedl i svoji nevěstu. Na nuzných polích se dařilo jen ovsu. I přesto už v r. 1804 měly Hraničky 34 domů a 196 obyvatel. O pár let později, v r. 1809, místní obyvatelé postavili kapli, která byla zasvěcena sv. Josefovi. Obyvatelé se živili pěstováním ovsa, prací v lese nebo domácím přadláctvím. Po revoluci v r. 1848 osada připadala Novým Vilémovicím. V r. 1869 žilo na Hraničkách 260 obyvatel, což byl asi největší vrchol, co se týče počtu obyvatel. Na začátku 20. století měly Hraničky 42 domů a 211 obyvatel.

Stejně tak se rozvíjela osada Červený Důl. V r. 1779 v osadě bylo 14 domů a v r. 1811 to bylo 17 domů a 98 obyvatel. Později počet domů klesl, ale počet obyvatel naopak narostl. Od druhé poloviny 19. století počet obyvatel klesal. V r. 1832 panovala ve zdejším kraji velká cholera, na kterou zemřelo několik desítek lidí i v Nových Vilémovicích a Uhelné. Na její upomínku bylo ještě téhož roku rozhodnuto postavit novou kapli sv. Rocha, k čemuž byl zřízen fond dobrovolných příspěvků. Navíc se každý rok v srpnu uctíval svátek sv. Rocha, který byl ochráncem před morem a nemocemi. V tento rok bylo také rozhodnuto, že se v Červeném Dole postaví velký hostinec. Kaple k uctění sv. Rocha byla postavena v r. 1881. Červený Důl taktéž patřil Novým Vilémovicím. Zde byl od r. 1800 rychtářem Christján Tinter. V r. 1836 měly Vilémovice 633 obyvatel, 93 domů, kostel, faru, školu, šoltéství, mlýn, hospodu a další lokálie. Po r. 1848 zůstala vesnice zemědělskou. Přesto obyvatelé hledali i jiné druhy obživy. Podobně jako v přilehlých částech se lidé z Nových Vilémovic živili zejména v lese a přadláctvím. V r. 1850 bylo zvoleno obecní zastupitelstvo.

V Uhelné od r. 1780 šoltéství patřilo rodině Schenkenbachů. K šoltéství patřil mlýn, krčma, řemeslníci, zahradníci a poddaní, louky, lesy, rybníky. V r. 1836 převzal majetek Friedrich Schenkenbach. V r. 1840 byla v Uhelné také provozovaná palírna. V r. 1803 byl v Uhelné postaven kostel zasvěcený sv. Kateřině. Do farnosti patřila osada Dolní Fořt a Zastávka. Horní Fořt tehdy patřil do farnosti Javorník. V r. 1811 měla Uhelná 98 domů a 537 obyvatel. V r. 1837 vznikla cihelna. V r. 1850 bylo nalezeno ložisko uhlí na pozemku F. Schenkenbacha a následovala jeho těžba přibližně 100 let. Následovala bratrovražedná válka mezi Rakouskem a Pruskem v r. 1866. Neklid uhelňáckých obyvatel vzbudily přechody pruských oddílů. Kromě revizice však nebylo škod, na které by si Uhelenští mohli stěžovat. V r. 1867 byl vydán nový státní zákon o půdě a pozemky byly volně prodejné. Následující rok 1868 byla zavedena všeobecná vojenská povinnost. I samotná obecní správa nezahálela. V roce 1897 byl postaven silniční most uprostřed vesnice, v roce 1910 byla postavena silnice z Uhelné do Červeného Dolu. Od r. 1898 do r. 1910 byl regulován Hlučný potok. V r. 1890 žilo v Uhelné 708 občanů a před válkou v r. 1910 to bylo 628 obyvatel. Obecní úřad se nacházel v domě čp. 6. V r. 1900 byla v Uhelné založena továrna na zemědělské stroje. Tu vlastnil Jan Pache až do r. 1945.

V r. 1806 bylo v Dolním Fořtě 36 domů a 195 obyvatel. V Dolním Fořtě, Mlatcích a Zahradnicích bylo 86 obyvatel v 15 domech. Kolonie však byla počítána jako součást Jánského Vrchu a samozřejmě i děti docházely do školy v Javorníku. Rozvíjel se i Horní Fořt. V r. 1836 bylo v Horním Fořtu 26 domů a 176 obyvatel. V r. 1850 se stal Horní Fořt součástí katastrální obce Dolní Fořt a v r. 1869 spadal společně s Dolním Fořtem pod Uhelnou. Mezi lety 1855 a 1865 byl v blízkosti důl na arsenikovou rudu. Od r. 1885 do roku 1914 byla v Horním Fořtě továrna na umělá hnojiva. V letech 1891 až 1904 sýrárna, která byla předělána na mlékárnu, fungovala až do r. 1945. Rozvíjela se také Zastávka, která byla součástí Uhelné. V r. 1836 zde stálo 12 domů a žilo 71 obyvatel.

Javornicko i naše obec Uhelná se však výrazně proměnily už s vypuknutím 1. světové války. Rozvoj celého regionu se tehdy náhle zastavil.

ZPRÁVY ZE ŠKOLKY

13. 10. jsme se vydali autobusem do mateřské školy ve Vlčicích. Přijela tam za dětmi paní Michaela Borošová s interaktivním programem. Do pohádky zapojila jako herce také děti. Moc si to užívaly.

Hned následující den 14. 10. jsme přivítali návštěvu ve školce my. Paní Dita Veselá přijela s příběhem „O živé vodě“. Děti pomáhaly najít zdravou, živou vodu. Putovaly k vlám, které jim radily a seznamovaly s různými hudebními nástroji. Společně jsme zpívali, děti si vyzkoušely na některé nástroje zahrát. Dobře vše dopadlo, „živou vodu“ jsme našli a také se jí napili.

Ve čtvrtek 16. 10. odpoledne zažily děti „hry s rodiči“. U stolečků se skupinky vystřídaly u různých her: Pexeso, Žížaly, Člověče, nezlob se, Žabky, Najdi správnou barvu a tvar a podzimní Dobble. S některými hrami se rodiče seznamovali (děti je učily), protože byly pro ně nové. Prožívali jsme radost nejen s těmi, kteří vyhrávali, ale hlavně ze hry samotné, z toho, že jsme prožili společně pěkné odpoledne.

Renata Franková

RŮZNÉ

S LÁSKOU PRO NAŠE PRARODIČE. POMOZTE!

Skvělou věc chystá Charita Jeseník pro seniory ve svých domovech. Aby vše klaplo, potřebuje i Vaši pomoc. Velké věci totiž vznikají společně!

Protože většinu z klientů trápí zdravotní problémy, potřebují ke svému životu vybavení, které jim technicky umožní cítit se přirozeně a bezpečně. Proto jim plánují pořádit polohovací sprchovací lůžka, speciální zdravotní kresla, zvedáky a další důležité zařízení.

Bohužel tyto věci jsou hodně drahé, ale jejich přínos konkrétním lidem je obrovský. Umožní jim snadno dělat činnosti, které jsou pro nás naprosto běžné a které mohou oni zvládat jen s obtížemi. „I když

QR Platba

máme speciální vybavení k dispozici, NOVÉ VYBAVENÍ – TO BUDE JINÉ KAFE!“ říká Kamil Šebesta za Charitu Jeseník a dodává: „Většinu peněz máme slíbených od ministerstva, ale stále nám chybí 1,5 milionu korun. Proto jsme koncem listopadu odstartovali kampaň, díky které hodláme chybějící peníze posbírat. Prosím, můžete-li přispět, nebo alespoň sdílejte ve své komunitě. Jesenícko je náš region

a pro naše prarodiče chceme jen to nejlepší!“

A jak mohu přispět hned?

Například převodem na registrovaný sbírkový účet u Fio banky: 2001052821/2010 variabilní symbol 905, nebo nejpohodlněji přes tuto QR platbu:

„Děkujeme Vám za každou pomoc!“

Charita Jeseník

ROZLOUČILI JSME SE

Daniel Karel

Domanský Ladislav

Pozůstalým vyslovujeme upřímnou soustrast

NAROZENÍ OBČANŮ

Hynek Ketner

*Rodičům i dětem přejeme hodně štěstí, zdraví
a radosti.*

Moje poděkování.

V posledních dnech byly problémy s poruchou vodovodního řádu od horního vodojemu. Nejprve "U Krtka" prasklé vedení, které bylo ještě toho dne během odpoledne opravené. Perfektní práce všech s minimem problémů pro občany. Velké díky.

Druhá, vážnější porucha, v pondělí 10. 11. 2025, kdy jsem vodu neměla od pondělního rána až téměř do oběda v úterý 11. 11. 2025. V mém věku už fitness s nošením kbelíků vody z potoka není mou oblíbenou činností :-)) Protože po odstranění závady trvalo delší dobu, než mi voda tekla pod tlakem, p. Petr Graja a jeho pomocníci běhali od hydrantu k hydrantu a odvzdušňovali vodovodní vedení, zkontrolovali vodoměr, jestli není zanesený. Ano, řeknete, jako řekli ti dva, že je to jejich práce, když jsem jim děkovala. Ale za dobrou práci se má poděkovat. Navíc, včera, ve středu 12. 11. 2025, večer v půl sedmé, mi p. Petr Graja volal a kontroloval, jestli mi voda teče dobře a pod tlakem. A to je myslím nad rámec jeho práce ještě další den ověřovat u občana situaci. Takže ještě jednou děkuji.

Blíží se konec roku a stejně tak, dle mého názoru, poděkování za celoroční práci patří i pracovníkům, kteří mi odváží bio i pytlový odpad, starají se o čistotu, sekají trávu a potok. A samozřejmě mé díky patří p. Janě Grajové, koordinátorce toho všeho, která zvládá s přehledem svou práci a k tomu i moje občasná (a někdy protivné) dotazy, vysvětlí, poradí, pomůže, vždy s úsměvem.

Závěrem chci všem pracovníkům, kteří pečují o obec a občany, popřát pohodové dny a ať se jim jejich práce daří ku spokojenosti všech.

Marta Jasinská

NAŠI JUBILANTI

Září:

Graja Petr	62
Graja Vladimír	67
Ring Josef	73
Luňáková Marta	66
Juřík Ludvík	78
Kašpárek Rostislav	75
Procházka Jaroslav	83
Lindnerová Marie	80
Rujáková Regina	61
Procházková Olga	76
Maková Marie	73
Malá Drahomíra	65
Škoda Antonín	82
Hauke Marie	78
Galová Drahomíra	79

Říjen:

Liasosová Glikéria	70
Janišová Stanislava	79
Hořavová Alena	64
Glembóczy Jan	69
Franková Renata	64
Luňák Jaroslav	68
Maršálková Veronika	84
Liasos Thomas	79
Ketner Zbyněk	62
Sekelská Jarmila	77
Doupovcová Anna	69
Chalabalová Jana	70
Jati Vladimír	67
Zajíčková Dana	61

*Gratulujeme všem jubilantům, kteří v těchto
měsících oslaví své významné výročí.*

*Přejeme hodně zdraví, štěstí a osobní
spokojenosti do dalších let.*

Kalendář kulturních akcí

- Čtvrtek 27. 11. v 17:00 – Beseda s Janem Dvořákem, hudební sál CSA, Knihovna, Jeseník
- Čtvrtek 27. 11. v 16:00 – Křest knihy: Bernartice. Bernartice
- Pátek 28. 11. v 18:00 – Koncert DUO JAMAHA, Divadlo Petra Bezruče, cena 319 Kč
- Sobota 29. 11. od 10:00 – Vánoční jarmark v Tančárně
- Neděle 30. 11. v 15:00 – Marie Puttnerová s kapelou, Tančárna
- Neděle 30. 11. od 10:30 – Rozsvícení vánočního stromu a adventní trh, Jeseník Pondělí 1. 12. v 17:00 – Národní parky USA, hudební sál CSA, knihovna, Jeseník
- Úterý 2. 12. v 15:00 – Adventní benefiční koncert pro SÍPORU, kaple Panny Marie, Jeseník Čtvrtek 4. 12. v 19:00 – Jiří Pavlica a Hradištan, kongresový sál PLL, Jeseník
- Pátek 5. 12. v 17:00 – Mikulášský rej, Smetanovy sady, Jeseník
- Neděle 7. 12. v 15:00 – Druhý život Vincenze Priessnitz, přednáška, Tančárna
- Neděle 7. 12. v 17:00 – Klasika Viva: Adam Plachetka, David Švec, kongresový sál PLL, cena 580–700 Kč
- Úterý 9. 12. v 18:00 – Vánoční koncert Javornického pěveckého sboru, Kostel sv. Kříže Javorník
- Středa 10. 12. v 15:30 – Česko zpívá koledy, Masarykovo náměstí, Jeseník
- Čtvrtek 11. 12. v 17:00 – Přednáška šest týdnů s medvědy, muzeum, Česká Ves
- Sobota 13. 12. v 18:00 – Cena za něžnost, Divadlo Petra Bezruče, vstupné 500 Kč
- Sobota 13. 12. v 19:00 – Staré Pušky, Nežfaleš – Mlýnice, Jeseník
- Neděle 14. 12. v 15:00 – Vánoce v muzeu, Česká Ves
- Neděle 14. 12. v 15:00 – Křest knihy: Kdo chce s vlky býti, Tančárna
- Úterý 20. 1. 2026 v 18:30 – Lásko, sex a žárlivost, Divadlo Petra Bezruče, Jeseník
- Pondělí 2. 2. 2026 v 18:30 – V rytmu tance: talkshow Martiny Viktorie Kopecké, Divadlo Petra Bezruče, Jeseník
- Pondělí 9. 2. 2026 v 19:00 – Presidenti aneb sex, drogy a trampoty..., Divadlo Petra Bezruče, Jeseník

29.11.

v 17:00

Obec Uhelná

Vás srdečně zve

na přivítání adventu a společně

Těšit se můžete na
dětský a dospělácký
punc, klobásky nebo
tradiční vánoční
výrobky z MŠ Uhelná

Vás srdečně zve na tradiční vánoční koncert

v pondělí 15. prosince 2025 v 18 hodin

v kostele svaté Kateřiny v Uhelné.

JAVORNICKÝ PĚVECKÝ SBOR

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

Uhelňáček,

Uhelňáček, periodický tisk územního samosprávného celku, periodicita 6/rok, místo vydání: Obec Uhelná, 5/2025 dne 18. 11. 2025, odp. redaktor: Bc. Hořava Zdeněk, graf. úprava: Bc. Hořava Zdeněk, Obec Uhelná, Uhelná č. p. 163, 790 68 Uhelná, IČO 00636053, DIČ CZ 00636053, tel./fax. 584433022, email: uhelna@uhelna.cz, www.uhelna.cz. Evidenční číslo: MK ČR E 10035

